

VRTEC.

Izhaja
1. dne
vsakega
meseca
na celo
poli in
stoli za
vse leto
2 gl.
60 kr.,
za pol
leto 1 gl.
30 kr.
kv. vr.

Naroč
nina se
naprej
plačuje
in po
šilja u
redništ
vu v
Lingar
jevih
ulicah
hiš. št. 1
v Ljub
ljani.

Časopis s podobami za slovensko mladino.

Štev. 4.

V Ljubljani 1. aprila 1878.

Leto VIII.

Z večera.

Minul je zopet jeden dan,
Za gôre solncece se skriva,
Po ravnom piš pihljá hladán,
In zemljo sveti mir pokriva.

Trpenja spet mi dan je nov
Prešel — in bliže mi je dôba:
Ko rešen svetnih bom okôv,
Presrečen budem unkraj — groba.

Janko Leban.

„Moja mati pride po mene.“

(Poslovenil J. Vidic.)

Divjanje krvavega boja se je uleglo, bitka je bila končana, topovi so omolknili in gost dim strahovitega gromenja strelnih priprav se je razpršil na vse strani svetâ. Začelo se je zdaj iskanje ubogih ranjencev in pokopávanje na bojišči padlih vojakov. — Strašen in grozovit pogled se je odpril mojim očem. Pot me je peljala na pokopališče, kder je bil ravno pogreb. Mrličev nij bilo treba nositi iz daleč, ker največ padlih vojakov je ležalo na cerkvenem pokopališči samem. Mrtvi so padali k mrtvimi. V cerkvenem stolpu (zvoniku) je topova krogla naredila veliko skožnjo (luknjo), a farovž je bil še bolj poškodovan. V župnikovej sobi je obtičalo jedenajst sovražnikovih krogel. Pred občinskim

vodnjakom je stala vojaška straža, da je varovala še zadnji ostanek mrzle vode za uboge ranjene vojake. Ravnokar so dohajali pešci na cerkveno pokopališče, nesóč svojega stotnika k pogrebu. Tikoma cerkvenega zidú so ga v grob položili, in začrtali njegovo imé na steno božje hiše. In predno je solnce zatonilo za gorami, začrtano je bilo še mnogo drugih imén na cerkvenem zidu. Iz bližnje hiše prineso še dva druga mrliča; prvi je bil ruski kristjan, a drugi turški muhomedan. Za mrličema sta šla dva duhovnika, jeden pravoslaven, drugi muhomedansk. Pokopala sta mrliča vsak po svojem obredu. — Sredi cerkvenega pokopališča je stal na levem prostoru velik križ, obdan s košatimi lipami. V jedno teh dreves je topova krogla priletela in mu košate veje razdrobila, da so drobni kosci križema po tleh ležali v znamenje, kake nasledke imajo krvavi boji.

V lepej in prostornej cerkvi so ležali ubogi ranjeni vojaki tako drug poleg druga, da mi je bilo posebne pozornosti treba, da ne stopim na katerega in mu njegovih skelečih ran ne ponovim. Nekateri teh siromakov so sim ter tja čepeli po cerkvi, a drugi so ležali okoli oltarja in milo zrli v podobo križanega Jezusa. Orgle in prižnico so bili iz cerkve odnesli, okna so bila razbita in vendar je bila ta hiša božja vsem prebivalecem tega kraja živa pridiga, iz katere jim je glasno na ušesa donelo: „Pridite k meni vsi, ki ste s križi in težavami obloženi, da vas tolažim in krepčam!“ In res je bilo na tem svetem kraji mnogo siromaštva, nadlog in težav nakopičeno. — Tu je ležal jeden z razbito glavó, ondu zopet drugi z odtrganima rokama, ki se je zvijal v zadnjem smrtnem boju. — Zdaj pridem do podobe matere božje. Okoli nje je ležalo dvajset mrtvih vojakov; nekateri z napólu odprtimi in medlimi očmi, ki so bila uprta v zalo podobo matere božje. Drugi so še držali križčke in mōleke v svojih mrtvih rokah; gotovo so ti ubožčekti do zadnjega vzdihljeja molili in tu pred podobo matere božje svojo dušo v božje roke izročili. Zahajajóče solnce je užé svoje zadnje žarke uprlo na krvavo bojno polje, da se poslovim od tega prežalostnega kraja za mene.

Na necem vzvišenem kraji krvavega bojišča, kder so gotovo bili topovi nastavljeni, bil je topov drog zapičen v zemljo. Poleg njega je ležal rumunski topničar. Obé nogi mu je bila sovražna topova krogla zdrobila. Njegovi továriši so mu bili telečak (tornister) pod glavo položili. Rane mu nijso bile obvezane in siromak je užé skoraj pojema. Ležal je mirno pri popolnej zavesti, in bilo mu je videti, kakor da bi nič ne čutil svojih bolečin. Jaz takój skočim raz konja in mu obvežem krvavče rane. „Ali vas rane hudo peko?“ vprašam ga prijazno. „Nè! nobene bolečine ne čutim,“ odgovori mi siromak. „Ali bi morda radi svojim znancem in srodonikom kaj sporočili?“ vprašam ga dalje. — „Mar mislite, da budem umrl,“ zajecljá ubogi ranjenc. „Tega ravno ne mislim, a vi ste hudo ranjeni in gotovo preteče dokaj časa, predno toliko okrevate, da morete k svojim domačim ljudem!“

Nato mi ranjenc prekine besedo, rekoč: „Jaz nijsem daleč od tega kraja domá; moja mati je gotovo užé slišala gromenje topov in prepričan sem, da pride po mene.“ — Ko mu še povem, da je iz bližnje okolice vse pogbenilo in svoje domovje zapustilo, je ranjenc še bolj trdil in me zagotovljal, da njegova mati pride ponj, rekoč: „o moja mati užé pride po mene, jaz to gotovo vem, saj mi je ona še zmirom pomagala, toraj me tudi zdaj zapustila

ne bo!“ — Ko ga še dalje skrbno poslušam in opazujem, vpraša me še jedenkrat z milim glasom. „Ali vi res mislite, da moram umreti?“ — „Nè, tega ne mislim, nego to me skrbí, ker tukaj ležite popolnoma sami, ter mislim, da bi bilo bolje za vas, ako vas bi v bôlnico prenesli, kder bi imeli lehko dobro postrežbo.“

„Kakor Bog hoče! Moja mati, to vem, pride po mene!“ odgovoril mi je ranjenec s pojemanjčim glasom. Nato me prosi za požirek hladne vode, po katero mi je bilo treba skoraj pol ure daleč jézditi; a vendar mu obljudim, da mu je prinesem. Ko se pa z vodo k njemu povrnem, vidim, da je siromak še zadnjikrat vzdihnil, ter potem takój — umrl. Siromak nij več potreboval hladilne vode. — Za nekaj časa vidim, da se mu ustai malo zmézijo in zdele se mi je, kakor da bi bil še jedenkrat vzdihnil: „dà, dà, moja mati pride po mene!“ in v tem trenotku se mu lep smehljek prikaže na ustih. Umrl je kakor otrok, ki v naročji svoje ljube matere sladko zaspí, ter se nikoli več ne izbudí. Ta trenotek mi je segel v dno srcá, in zdele se mi je, kakor da bi sanjal. Poklekнем pred umrlega vojaka ter molim za ubozega siromaka, ki svoje matere na tem svetu nij več dočakal.

Ko se v bôlnico povrnem, pričakovala me je ondu stara žena v slabej pa snažnej obleki. V roki je držala velik zveženj, v katerem je bila posteljna oprava zavita. S tresočim glasom mi pripoveduje, da pride iz bližnje okolice, da je uboga vdova, ki se s svojo hčerko težavno živí od perila. Njen sin je odšel v vojsko, in ker je slišala gromenje sovražnih topóv, nij jej dalo poprej mirú, dokler se nij podala na ta kraj, da poizvē po svojem sinu, mislèč, da leži ranjen v vojaškej bôlnici. Jedino posteljno opravo, ki jo je imela s svojo hčerko, vzela je s seboj za svojega ljubega sina, in hčerka iz ljubezni do svojega brata rada leži doma na trdej slami. Uboga ženica v velikih skrbéh za svojega sina, iskala ga je užé na več krajih, a zamán, ker jej nihče ne vê povedati o njenem sinu.

Neka usmiljana sestra se usmili uboge matere, ter jo pripelje k nam v bôlnico. Tukaj je mislila, da najde svojega sina, katerega bi rada v s seboj primešeno mehko posteljo položila.

In uboga mati je našla svojega sina — položenega v naročje matere ērne zemlje, našla ga je na ónem hribcu poleg topovega droga. — Z žalostnim in potrtim srecem se je vrnila domov k svojej hčerki na slannato posteljo. — — Mati je res prišla po svojega sina, a — prekasno je bilo!

Strosten človek.

Kar je ladja brez krmila,
Plavajoča sim ter tjé;
Kar je slepec, ki vodila
Prave poti več ne vê:

To je človek tu na sveti,
Ki je hudim strastim vdan,
Malo njemu je živeti,
Pade rano v grob hladán.

Gledališke igre za mladost.

Mali godelc.

*Gledališka igra za otroke v 3 dejanjih.
(Poslovenil Ivan Tomšič.)*

Osobe:

Tone, mali godelc, deček 13—14 let star.

Minica   }
Ivanek   } brat in sestra.

Lovro Divjak, deček 13 let star.

Prvo dejanje.

(Igrališče v prostem na zelenej grivi; ob desnej strani grmovje, ob levej cesta v mesto.)

PRVI PRIZOR.

Tone (sam). O, na vsem svetu ga nij ubožnejšega dečka od mene. Oče so mi umrli v vojski, a moja preljuba in dobra mati, ki me ljubi kakor zelenico v očesu, leži slepa in bolna v postelji v največjem siromaštvu. Noč in dan joka in razklada Bogú svoje reve in nadloge. Nè, nè, tako ne sme dalje trajati; dosti je užé bolečin in trpljenja! Gosli vzamem in grem v mesto; ondu zaslужim toliko, da preživim sebe in ubogo mater. V našej vasi nij nič zaslужka; ljudem postajam užé nadležen s svojimi gosli, povsod me gónijo od hiše nadležnega škripača. V mestu najdem boljših ljudi, tega se nádejam, ker vem da je Bog dober in usmiljen oče zapuščenim vdovam in sirotam, ter tudi mene in moje bolne matere ne zapustí. — Nu, kakšno pesen naj pojem, da bi segla ljudem v srce in jim ga mečila? Ljudjé, ki nemajo usmiljenega srca, ne čutijo bremena, ki ga nosimo siromaki! — Ha! zdaj mi pade na um pesenca, ki sem jo sam zložil. (Misli). Hm! Pesenca se ne glasí dobro, ako je ne spremljjam na gosli. Pridite tedaj k meni, preljube moje gosli, da mi spremljate pesenco, ki jo je zložil ubožni deček ubožnih roditeljev! (Gre, da bi vzel gosli, a zapazi, da mu jih je nekdo ukradel, ko je on govoril sam s seboj). Kaj je to? Joj meni! Zdaj sem izgubljen! Nemam gosel, ki so bile jedina zapuščina ranjega očeta in jedini pripomoček, s katerim sem služil kraha sebi in ubogej materi. Kaj naj storim zdaj? Mati nemajo niti skorjice kraha pri hiši. Moj Bog! moj Bog! usmili se ubozega dečka! (Vije z rokama ter joka.)

DRUGI PRIZOR.

Minica in Ivanek (prideta vesela). Tone.

Ivanek. O prekrasnega dneva! Nij ga temnega oblačka na nebu in solnce sije v vsej svojej bliščobi!

Minica. In kako lepo cvetó cvetlice. Zdi se mi, kakor da bi se zemlja pripravljala za kak velik in poseben praznik.

Ivanek. In tudi ptički lepo pojó. Kako dober je vendar ljubi Bog, ki je vse tako lepo uredil. Kaj ne, Minica?

Minica. Dà, dà, ljubemu Bogu bodi čast in hvala! Ako ti je všeč, ljubi bratec, tjà v senco sediva in odpočijva si malo. (Posluša). Kaj je to? Ali nič ne slišiš, Ivanek?

Ivanek. Dà, dà, tudi jaz slišim, kakor da bi nekdo jokal.

Minica. Zdaj zopet! — Ali slišiš?

Ivanek. Kaj ne bi slišal. To je kako ubogo dete, gladno je in joka. Idiva tjà in poglejva, kaj mu je. Morda mu lehko kaj pomagava. (Gresta dalje.)

Minica. Ali ga vidiš, ubozega dečka, ondu pri ónem grmoviji? Z rokama vije in se bridko joka. Bog védi, kaj se mu je žalega zgodilo.

Ivanek. Idiva in vprašajva ga. (Oba se mu približujeta.)

Minica (dečku). Povédi nama, kaj se ti je žalega zgodilo, da se jokaš? Glej, kako lep je dan! Čuj, kako milo pojó ptički, a ti se jokaš in si žalosten?

Tone. O pustita me, da se jokam, pomagati mi tako ne znata in ne moreta!

Ivanek. Kdo vé? — Povédi nama, čimu se jokaš, in potlej vidiva, je-li nama mogoče, da ti pomoreva.

Minica. In če bi ti ne mogla pomagati, potlej bova žalovala s teboj; človeku je laže prenašati težave in nadloge, ako ga kak drug človek tolaži.

Tone. Hvala vama, ljuba otroka, za vajino sočutje! A zdaj me poslušajta, da vama povem, kaka nesreča se mi je zgodila. — Počival sem tukaj na zeleni grivi (trati) ter sem ravno nekaj premišljeval, kar sem storiti nameraval. Za menoj v travi so ležale gosli, moje jedino veselje. Ali ko se obrnem, zapazim v svojo veliko žalost, da mi je gosli nekdo ukradel.

Ivanek. Ali nemaš očeta, da bi ti kupil druge gosli?

Tone. Oj temu je užé dolgo, kar mi so v vojski umrli moj dobri oče; a mati mi je slepa in bolna leží v postelji. Reva si ne more ničesar zaslužiti z rokama ter žív v velikem pomankanji in trpljenji. Da bi sebi in ubogej materi izprosil potrebnega kruha, hodil sem z gosli v roci od hiše do hiše, pevajoč priproste pesence, ki so me jih mati naučili. Mnogi so mi dali po košček kruha, drugi po kak krajcar, a zdaj so se ljudje užé naveličali mojega petja in povsod me podé izpred vrat. Odločil sem se, da grem v bližnje mesto, ter tam poiščem usmiljenih ljudi, ki bi mi kaj darovali za moje petje in sviranje na gosli. A zdaj mi je še to moje poslednje upanje splaval po vodi, ker nemam gosli, da bi ž njimi pokazal, kar so me oče naučili. (Obrne se stráni in joka.)

Ivanek (prijazno). Ne jokaj se!

Minica. Ne jokaj se! Kdor preveč žaluje, lehko izbolí; in kaj potlej? Veš kaj? Ostani tukaj, midva greva domov in prosiva staršev, da nama dadó živeža za tebe in tvojo bolno mater.

Ivanek. In kadar moj oče z večera domov pridejo, prosil jih bom, da ti kupijo druge gosli. — Jutri ti jih užé prinesem!

Minica. In jaz bom prosila mater, da mi napolnijo košarico z živežem. A zdaj ostani z Bogom, dokler se zopet ne vidimo! (Otide z Ivankom.)

Tone. O moj Bog! Tebi priporočim sebe in svojo mater. Ti si jedini, ki nama lehko pomagaš! (Poje.)

TRETJI PRIZOR.

Tone in Lovro Divjak.

Lovro (stopivši k Tonetu). Hà! Ali si ti óni umételjnik, ki zna tako lepo svirati na gosli in zraven še tako sladko peti, kakor kak slavček? Kje so ti gosli? Daj! zapój mi kaj lepega in obdarujem te gosposki.

Tone. Ne morem, ker nemam gosli.

Lovro (se hlini). Ali si jih morda pozabil domá?

Tone. Nijsem!

Lovro. Ali jih si morda izgubil?

Tone Nijsem! — Neki nepošten človek mi jih je vzel.

Lovro (hladnekrvno). A takó! Kaj mi daš, ako ti jih najdem?

Tone. Od srca ti bodem hvaležen; ubožen deček sem, in drugačia ti ne morem dati.

Lovro (hudobno se smijoč). Ha! ha! ha! prísrčno se zahvaliti? To bi bilo res mnogo. Nè! za tako majheno plačilo ti gosli ne morem prinesti. Pokaži mi, da-li znaš plézati?

Tone. Znam, a ne prav dobro.

Lovro. Idi tedaj z menej! Tam v gozdu sem našel sráokino gnezdo. Mladi so v njem. Ako mi prineseš mlade iz gnezda, prinesem ti gosli.

Tone. In kaj ti bodo ubožne ptičice?

Lovro. To tebe nič ne briga. Jaz jih želim imeti in nič drugačia.

Tone. A jaz moram to vedeti; kajti dokler tega ne vem, ne ganem se nikamor iz tega mesta.

Lovro. Poslušaj me tedaj! Danes popôludne pridejo k meni moji továriši in jaz bi jim rad napravil zabavo. Vzel bom ptičice, postavil jih bom na lesen kôl, katerega dobro zabijem v zemljo, in potlej bomo streljali z lesenimi pušicami va-nje. To bude krasna zabava!

Tone. Sram te bodi! To bi bil velik greh; tega ne morem in ne smem storiti. Kaj bi rekel k tacemu početju ljubi Bog, ki vse vidi? Oj kako bridko bi se jokala moja mati, ko bi slišala, da sem kaj tacega storil. Ali si morda užé pozabil ónih besed, ki jih je Bog po Mojzesu židom priporočil in katerih nas naši stariši in učitelji vsaki dan opominjajo: „Ako najdeš gnezdo na drevesu in starko na mladičih ali jajcih sedeti, ne smeš vzeti starke z mladimi vred, da se ti bo dobro godilo in da dolgo živiš na zemlji.“

Lovro. Bodи mi tiho s svojim otročjim in neslanim podučevanjem! Mar misliš, da si užé kak duhovnik? Idi z menoj in prinesi mi mladiče; čas je drag!

Tone. Čas je drag, a mirna vest je še draža.

Lovro. Ako mi ne prineseš mladih iz gnezda, ne dam ti gosli.

Tone. Ako imaš ti moje gosli, potlej se usmili vsaj moje uboge slepe matere! Gosi so jedino sredstvo, s katerim služim sebi in materi potrebnega živeža. Daj mi tedaj gosli nazaj!

Lovro. Idi in prinesi mi ptice!

Tone. Tega ne storim nikoli!

Lovro. Dobro tedaj, svojeglavec! Jaz hočem twojo trmo kaznovati tem, da grem in razbijem gosli na sto koscev! (Otide jezec se.)

ČETRTI PRIZOR.

Tone (sam). To je hudoben deček! Uboge ptičice, ako bi prišle temu hudobnežu v róke! Nè, tega ne dopustim. Rajši izgubim gosli, da-si jih zeló težko pogrešam, nego da bi dopustil mučiti nedolžne živalce. Moja dobra mati me bode pohvalila in pritisnila k srci. Vsaj me je vedno učila, da naj budem usmiljenega srca ne same do ljudi nego tudi do živali. (Ozrè se proti cesti.) Hå! dobra otroka prideta s polno košarico v roci. Oj koliko se trudita za mene! Ko bi ti, moja dobra mati, bila zdaj tukaj in bi videla ta dobra otročica, kako bi se radovala z menoj!

PETI PRIZOR.

Tone, Minica in Ivanek.

Minica. Tukaj ti nekaj malega pošljejo najina mati, ter ti naročajo, da prideš k nam, kadar boš kaj potreboval.

Ivanek. Tukaj ti prinesem liter dobrega vina za tvojo bolno mater. Vino jo bode okrepcalo, rekli so najina mati.

Tone. Prisrèno se zahvaljujem vama in vajinej dobrej materi. Bog vam naj stotero povrne, kar ste dobrega storili meni, ubogej siroti! (Obupajoč glas in vpitje: „Pomagajte! pomagajte!“ sliši se izza grmovja.)

Minica. Moj Bog, kaj se je zgodilo? Nekdo upije na pomoč!

(Vsi trije hité proti grmu. Predno se vrnejo, sliši se za igrališčem pljuskanje v vodi in pretrgane besede otrok, kakor: oh! — joj meni! — užé se potaplja — utonil bode — nè! nè! — podaj mi roko!)

Tone (z obema se nazaj povrnivši). Skoraj bi bil utonil.

Minica. Ti si ga rešil!

Ivanek. In kako dobro znaš plavati!

Minica. Ti ne znaš, kako mi je bilo tesno pri srci, ko sem te videla, borečega se z valovi, da bi izlekel dečka iz vode. Užé si se potapljal.

Tone. Res je, da bi bil kmalu utonil.

Minica. In kaj je bilo nesrečnemu dečku, ki te je, ko si ga iz vode potegnil, tako čudno pogledal?

Ivanek. Še zahvalil se ti nij, kakor se človeku spodobi. Potegnil jo je kakor divjak.

Tone. Hm! tega je njegova nemirna vest kriva.

Ivanek. Zakaj?

Tone. Kadar mene ugleda, to mu je dosti.

Ivanek. Čudno govorиш; ne umejem te!

Minica. Govori razumljivejše!

Tone. To je bil deček, ki mi je ukradel gosli. Rekel je, da mi gosli nazaj prinese, ako mu prinesem mlade iz srákinega gnezda. A ker nijsem hotel tega storiti, razjezi se in mi zažuga, da mi gosli na sto koscev razbije.

Minica. O ti hudobnež, ti!

Ivanek. Da ga le v pest dobodem, jaz mu jo užé zasolim!

Tone. Ne takó, Ivanek! Rad pozabim svoje gosli, samo ako se deček poboljša ter ne muči več nedolžnih ptičic; kajti kdor ptice pobija, ta pozneje tudi z ljudmi ne ravna boljše, — rekli mi so večkrat moj ranjki oče.

Ivanek. In kaj so bili tvoj oče?

Tone. Pošten in pobožen človek. Oj ko bi še živel! Kako bi bili zdaj srečni! Da-si smo malo imeli, vendar smo bili zadovoljnješi in srečnejši nego li marsikateri bogatin. Ali nenadoma pritisne sovražnik. Huda vojska se je začela in vse, kar je puško nosilo, moralo je nad sovražnika, da brani domovino. Tudi moj oče so morali v vojsko. Ko so odhajali, rekli mi so s solzanimi očmi: „Ostani mi zdrav, ljubi Tone! Vedno imej Boga pred očmi in bodi pobožen, da se jedenkrat zopet vidimo v nebeškem kraljestvu.“ Glasno smo se vsi jokali, ker smo užé takrat znali, da se tukaj nikoli več ne vidimo. Čez nekaj tednov smo dobili glas, da so oče padli v krvavej bitki in tako smrt storili za cesarja in domovino.

Ivanek (vzdihne). Ubogi siromak!

Tone. A zdaj je bilo še zmirom hujše. Sovražniki so požigali vasí, mnogo ljudi pomorili, ter pobrali vse, kar jim je prišlo v roke. — Jaz in moja mati sva ostala v golem zidovji. Pozneje sva se preselila v to okolico, kjer je naju vzel neki usmiljeni gospodar pod svojo streho. Tukaj živila od tega, kar si izprosiva pri dobrih ljudeh. Vsaki dan se bridko jokava za dobrim ranjeim očetom. (Vzame podobo iz žepa in jo poljubi.)

Ivanek (gleda podobo). Kaj imaš to?

Tone. To je podoba mojega ranjcega očeta. Tak je bil, ko smo se zadnjikrat videli. Bil je velik človek in zeló prijazen.

Minica in Ivanek (gledata podobo čudēc se, ter vprašata obá najedenkrat): To je tedaj tvoj oče?

Tone. Dà; a kaj se čudita temu? Zdi se mi, kakor da bi poznala tega človeka.

Ivanek (kateremu Minica na skrivnem pomigne). Dà, dà, marsikaj čudnega je na tem svetu.

Minica. Dozdeva se nama, kakor da bi bila užé videla človeka, ki je bil temu zeló podoben.

Ivanek. Kako je bilo imé tvojemu očetu?

Tone. Anton Jugovič, bilo je njegovo ime, kakor tudi moje.

Ivanek (mu seže v besedo). Kaj!? Anton Jugovič? (Tukaj preneha, ker ga Minica na tihem suni.)

Tone. Dà, Jugovič! — nù, kaj se temu čudita?

Ivanek (ves zavzet). Nič, nič — ali vendar! — Hotel sem te vprašati, ali so imeli tvoj oče brata?

Tone. Imeli so ga, in večkrat nam so pripovedovali o njem. Brat mojega očeta je bil trgovec, odpotoval je preko morja v daljne tuje kraje, in pozneje nijsmo nikoli več čuli o njem. Gotovo je užé umrl, ali pa njegove kosti počivajo znabiti ondu kje v globokem morju. — — — A zdaj prosim, oprostita! Moram domov, mati me užé težko pričakujejo. O kako jej bode ta beli kruhek v slast in to dobro vince jej gotovo okrepča njene oslabele moći! Bog z vama, dobra otroka!

Minica. Tudi s teboj bodi Bog, dragi Tone! (Obrne se.) Počakaj še malo, še nekaj te bi rada vprašala! Kje stanuješ ti in tveja mati?

Tone. Ondu na desno, kjer se pot zavije zadej za ónim grmovjem. Tam v senci med starimi lipami je majhena hiša najinega gospodarja. (Tone, Minica in Ivanek otidejo vsak svojim potem).

(Zagrinalo pade).

Drugo dejanje.

(Igrališče predstavlja ravnino, obdano z grmovjem; na desnej strani stoji majhena hiša med dvema lipama).

PRVI PRIZOR.

Tone (stopi iz hiše). Moja dobra in bolna mati spí! O moj Bog! prisrčna hvala ti bodi, da si mojej materi po toliko nemirnih nočeh dal sladek počitek. Zdaj jej bode gotovo bolje! Mir, ki ga zdaj uživa, in potlej te dobre tečne jedí in to krepilno vino gotovo okrepečajo njene onemogle moči, ter upam, da mi kmalu vstane iz postelje. O moj Bog, kako si vendor dober! To, kar se mi je malo poprej zdela največja nesreča, to je zdaj moja sreča. Kako bridko se mi je srcé jokalo, ko mi je óni hudobnež ukradel gosli. In glej! ravno ta izguba mi je bila v veliko srečo. Ko bi ne bil jokal za svojimi gosli, otišla bi bila óna dva dobra otroka brez vsega sočutja mémo mene in z ničemur bi mi ne bila pomagala, da olajšam žalostni stan svoje matere. — Glej! kdo pride tam-le? Ako me očí ne varajo, to je óni deček, ki sem ga potegnil iz vode. Res je! In v roki drži gosli. Kakor vidim, hoče me še dalje izkušati. Ali zamán! — Jaz ostanem stanoviten v tem, kar je Bogu in mojej materi všeč.

DRUGI DRIZOR.

Tone. Lovro (z gosli v roci).

Lovro (nemiren). Da si mi zdrav, Tone!

Tone. Lepa ti hvala. A povédi mi, kaj želiš od mene?

Lovro. Kaj želim? Ničesar! — Prinesel sem ti gosli nazaj.

Tone (vzame gosli ter ga čudèč gleda v oči). Kaj? gosli mi si prinesel nazaj! Lepa ti hvala!

Lovro. Ne zahvaljuj se mi, nego odpusti mi! Ali mi odpustiš, Tone?

Tone. Vprašaš me, ali ti odpustum? Ko sem te iz vode potegnil, bilo ti je užé vse odpuščeno.

Lovro (mu naglo seže v besedo). Lepa ti hvala! Hvala! Ti si dober deček; a jaz sem bil proti tebi zeló neusmiljen.

Tone. Ne govori o tem, kar sem ti dobrega storil. Dolžnost vsacega človeka je, da svojemu bližnjemu reši življenje.

Lovro. Ali jaz sem te zeló razzählil.

Tone. To sem užé davno pozabil. Tudi sovražniku moramo dobro storiti, rekla mi je mati, ko je necega dne prišel bolehen sovražni vojak v hišo, ki nas je bil malo poprej oropal. Mati mu ponudi zadnji kosec kruha, ki smo ga imeli pri hiši. — Ali povédi mi, kaj se ti je zgodilo? Ti se mi zdiš ves izpremenjen!

Lovro. In ti se čudiš temu? Poslušaj me tedaj, ljubi Tone. Ko pridem ves moker domov, povem svojej materi vse, kar se je bilo zgodilo. Moja pobožna mati padajo na koleni ter se zahvalijo Bogu za mojo otetbo. Potlej me vprašajo, kdo je óni človek, ki mi je rešil življenje in če mu se sem dostojno zahvalil? Mene je bilo sram in hotel sem si z lažjo pomagati. Mati so to precej slutili, obrnili so se od mene in rekli: Lovro, Lovro! ti si hudočno dete in le zaslužena kazen te ntegne poboljšati. Idi mi izpred oči! Ne morem te pri sebi imeti, dokler se ne poboljšaš. — Jaz sem se jokal in prosil odpuščenja. Potem mi nekako bolj prijazno rekó: Poslušaj me, Lovro! Pred nekaj leti je tvoj oče na bojišči rešil ranjenega vojaka, da ga konji nijso pohodili. Ko je vojak potem ozdravel, prišel je takój k tvojemu očetu in se mu lepo zahvalil, da mu je življenje otélo. Pozneje je bil vojak največji prijatelj tvojemu očetu in ljubila sta se kakor brata. Glej! to je bil plemenit človek.

Tone. In kako je bilo imé temu človeku?

Lovro. Ako se dobro spominjam, imenovali so ga mati: Antona Jugoviča.

Tone (osúpel). To nij mogoče!

Lovro. Zakaj bi to ne bilo mogoče? — In zakaj si tako osúpel pri tem imenu? — Jaz sem bil do solz ganen, ko so mi mati vse to pripovedovali. Prijel jih sem za roko in jim odkritosrčno povedal svoj pregrešek. Tudi jim sem obljudil, da postanem od sih dob ves drugačen človek.

Tone. Živio, Lovro! To me veseli. Podaj mi svojo bratovsko roko! (Podá mu roko.)

Lovro. Ali te smem nekaj prošiti?

Tone. In s čim naj ti postrežem, ker sem siromak?

Lovro. Z ničemur drugim nego s tem, da si od danes moj dobri in zvesti prijatelj!

Tone (mu podá roko). To sem od srca rad! Ali mi pa tudi obljudiš, da po sedaj nikoli več nobenej živalci nič žalega ne storis?

Lovro. Vse, vse rad obljudim, da mi le ostaneš dober in zvest prijatelj.

Tone. A zdaj mi je treba v hišo k materi. Užé komaj čakam, da se prebudí in jej ponudim dobrih jedil in krepilne pijáče, ter jo razveselim s kako veselo pesenco. Z Bogom, Lovro! (Otide z gosli v roci.)

Lovro (glejajoč za njim). To je dober deček! Bog daj, da bi tudi jaz bil tako dober in pobožen, kakor moj prijatelj, Tone! Upam, da mi Bog k temu ne vzkrati svoje pomoči!

(Zagrinjalo pade).

Tretje dejanje.

(Igrališče ostane isto, kakor v drugem dejanju.)

P R V I P R I Z O R.

Tone (sam). (Stopi iz hiše ter vije z rokama). O Bog! — Moj dobri Bog! Pomagaj, pomagaj mi, ubozemu otroku! Ali ga nij človeka, ki bi slišal moj jok in moje zdihovanje? — Lovro! Lovro! — Tudi ti si odšel? O jaz ne-srečnež! — Mati mi je umrla! Kakor led je mrzlo njeno čelo, ki se je tolikokrat

potilo za mene; bleda so njena usta, ki mi so toliko lepega pripovedovala; mrtvi sta njeni roki, ki mi sta toliko dobrega izkazovali; pôčilo je njen blago srcé, katero se je v ljubezni do mene topilo. Dà, mrtva si, preljuba moja mati, oh! mrtva — mrtva si! (Od žalesti ne more dalje govoriti.) Kako sem bil vesel, mislèč, da te okrepčam z dobrimi jedili in krepilno pijačo . . . ! Oh, dobre matere zdaj nemam več! Dà, dà, tebi se zdaj dobro godí, ker si v nebesih z mojim očetom, po katerem si toliko žalovala. In jaz? — Oh jaz sem sam, ter nemam nikjer nikogar, ki bi mi mogel nadomestiti tebe, mojo preljubo mater. O Bog! usmilí se mene uboge sirote! Daj mi pomoč in tolažbo, ter me kmalu vzemi tjà gori, kjer so moji preljubi stariši! (Pade na zemljo in joka.)

DRUGI PRIZOR.

Tone, Minica in Ivanek.

Minica (ugledavši Toneta od daleč na zemlji ležati). Kaj je neki ubogemu Tonetu, kaj praviš Ivanek?

Tone (še zmirom na zemlji ležec). O Bog! — O Bog!

Ivanek. Povédi, kaj se ti je zgodilo? Povédi! Prineseva ti vesele novice!

Tone. Oh, moja dobra mati!

Minica (sočutno). Tvoja dobra mati? Pa ne, da bi jej bilo slabejše?

Tone. Oh, moja dobra mati je — mrtva!

Minica (se stresne). Moj Bog!

Tone. In jaz sem zdaj sirota, od vseh ljudi zapuščen, nemam —!

Ivanek (mu prekine besedo). Nijsi ne zapuščen!

Minica. Daj, vstani! in poslušaj veselo novico, ki ti jo prineseva! (Pomagata mu vstati.)

Ivanek. Pridi sèm k meni na moje srcé! Po sedaj si naš. Najini stariši pošljejo po té.

Minica. Nadin oče je tvoj strijc, o katerem si nama pripovedoval, da je odpotoval v daljne tuje kraje. Zdaj se je nasélil v tem kraji, ter je imovit trgovec.

Ivanek. Res je takó, kakor ti je Minica povedala. Tvoja slika je razvozlala to uganko. Nadin oče užé komaj čakajo, da te vidijo. In še nekaj več! Tudi tvoj oče so pri nas!

Tone (ves osúpel). Kaj? — Moj oče? Jaz da imam očeta? Nè! To nij mogoče! Ako me imata rada, prosim vaju, pustita me tukaj samega. Svoje mrtve matere ne morem takó pustiti. Bila mi je preveč dobra in ljubeznjiva! In če tudi jaz umrjem, prosim, pokopajte me poleg moje matere.

Minica (žalostno). Ti tedaj nečeš, da bi šel z nama?

Ivanek. Tvoj oče živí? Pri nas je?

Tone. Ivanek, ne bodi tako predrzen! — Ne šali se z meno takо neusmiljeno. Moj oče so v nebesih, kder je zdaj tudi duša moje preljube matere. Tam góri v nebesih najdem obá; a tukaj na zemlji ne vidim nikoli več svojega očeta.

Minica. Veruj mi, da tvoj oče živí! In zakaj nečeš nama verjeti? Hudo ranjen je padel v krvavej bitki; a dober prijatelj ga je pobral in od-

nesel z bojišča. Tvoj oče je potem zopet ozdravel, ter je bil dolgo vjetnik v tujej zemlji, kder ga so najin oče dobili in rešilo iz sužnosti.

Ivanek. Dà, dà, tvoj oče živí in je užé precej časa pri nas. Zdrav je in čvrst, samo žalosten je zmirom, ker ne najde svojih preljubih. O koliko veselje, ko ugleda svojega ljubega sina!

Tone (ju gledajoč). Ali naj verjamem vama? Resnica se vama sicer vidi na licu, ali — ali — nè — nè — ne morem — —

Minica (izleže sliko iz žepa). Ná, vzemi to sliko!

Tone (sliko naglo poljubivši). To je slika moje matere. O povérita mi kdo jo je dal vama?

Minica. Tvoj oče, ki se je večkrat jokal, gledajoč to sliko.

Tone (pade na koleni). Tedaj je resnica, kar mi pripovedujeta! Moj oče živí! O Bog, kako sem ti hvaležen za to veliko milost! Tukaj v kôči mi leži mati mrtva, a ondu pri vas živí moj oče. Oče mi tedaj živí — čujte, mati! vstanite! — oče živí! — Oh, zamán! — Mati je mrtva ter ne čuje te prevesele novice! (Zakrije si lice z rokama in joka.)

Minica (prijemši ga za roko). Utolaži se, ter ne jokaj! Idi z nama k svojemu očetu. Oče ti je šel naproti, a ker sva midva od prevelicega veselja preveč hitela, nij mogel naju dohajati.

Tone (klečeč). Moj Bog! kako dober in usmiljen si meni siromaku. Čast in hvala Ti bodi na veke!

(Zagrinjalo pade).

Prosó.

Prosó je jednoletna rastlina, ki ne dela klasovja kakor pšenica ali ječmen, nego látovje, v katerem zernje ne zorí jednakomerno, nego od zgoraj nizdolu. Zeló občutljiva rastlina je to; posebno proti mrazu je jako nestrepljiva. Po barvi je prosó mnogovrstno: belo, rumeno, rudeče in rujavo. Prav dobro stori na kakej novini, koder je mnogo rodovitne zemlje, sicer se navadno seje bolj v peščeno suho zemljo. Plevela ne trpi, zato se mora pridno pléti, kadar se plepel prikaže. Seje se navadno v prvej polovici meseca vélikega travna. Na 1 hektar dobre zemlje se poseje do 6 dekalitrov zrnja. Prosó rabimo navadno za pšeno (kašo), ki daje dober in jako tečen živež. Mej drugim zrnjem se prosó melje tudi za kruh; a tudi drožé se delajo iz proséne moke, katere porabijo gospodinje, da si vmesijo kruh. Prosó perotnina jako rada zóblje. Proséna slama je govejej živini posebno dobra in tečna hrana. Nekateri gospodarji spusté ovce na prosišče, da prosó oplejejo. Ovce vso travo in plevel poiščejo ter pojedó, a prósu ne storé nič žalega, še dotaknejo se ga ne; pravijo, da tem pótem se prosó najlaže opleje.

Prosó sejejo sim ter tja prav pogosto, posebno po toplejših krajih, kakor po Štajerskem, Kranjskem in Hrvatskem, koder se ga, ako je leto ugodno, prav obilo pridelava.

Nedolžni otročiči.

Nij ga nič lepšega in dražega na vsem svetu, nego so nedolžni otročiči! Le poglejte ju, kako ležita materina ljubčeka v mehkej posteljici, ki jima jo je naredila preljuba mati. Vzela sta slovó od očeta in matere ter mirno počivata v svetej nedolžnosti, ki je največji kinč in lepota nežne mladine. Ta prelepa čednost je Bogu in ljudém čez vse prijetna in ljuba. — Nedolžnost je podobna najlepšej cvetlici v božjem vrtu, ki je kraljica vse lepote in vseh

cvetlje. Ta cvetlica cvetè samo jedenkrat v človeškem življenji, ter se ne povrne nikoli več, ako se zapravi. Blagor očetu in materi, ki imata nedolžne otroke, katerim še sveta sramožljivost in čista nedolžnost cvetè na njih mladih licih. Taki otroci lehko mirno in sladko počivajo, ker imajo čisto in mirno vest, a mirna vest je mehko zglavje, na katerem se sladko spi in počiva, in tudi lehko umrje. Le poglejte ju, nedolžna otročica, kako brezskrbno počivata v svojej posteljci, nikogar se ne bojita, ker ju je blagoslovila materina roka in dobra njiju mati se ne loči poprej od njiju, dokler ju ne priporočí dobremu nebeškemu očetu in angelu várahu, da bi ju varoval čez noč. Predno etide,

še ju pokropí z blagoslovjeno vodo, kakor sta otroka prosila, predno sta se ločila od svojih dobrih roditeljev. In mati gre iz doma, gre po svojih opravilih, a otroka se še nijsta izbudila, še vedno sladko počivata v svojej nedolžnosti, zibajóč se v prijetnih sladkih sanjah, ne vedòč, da je njiju skrbna mati užé nad njima izmolila svojo juterno molitev in ju iz doma odhajajoč izročila v varstvo dobrega Bogá.

Dà, dà, otroci, presrečni ste v svojih mladih letih, in vselej mi solzé pritekó iz oči, kadar vas z večera slišim v posteljco hiteti, pevajòč : Moja glav'ca je zaspala, moja postéljca postlana. Ljubi angel váruh moj, mene varuj ti nočo! — Oče! vi mi križ storite; mati! vi me pokropite, da prav lehko, sladko spim, blagoslov da vaš dobim. — Jutri hočem, zgodaj vstati, nečem zarje zaležati. Bog mi svojo daj pomóč; oče, mati, lehko noč!

— ē.

Jutro.

Ko cerkvenik dan odzvoní in petelini z glasnim petjem nov dan napovedujejo, užé se prikaže na sinjem nebu rumena zářija, ki nam oznanja solnčni vzhód. Nebó postaja vedno lepše in svitlejše. Zdajci se pripelje solnce izza góř in razlije svoje svitile žarke po vsem nebu, da se nam vidi kakor goreče morje. In zlato solnce, podobno velikej žarečej krogli, se pomika bolj in bolj na sinje nebo, da objame vse stvari s svojo življenje razlivajočo gorkoto. Jutro je, in to je najlepši del dneva. Vsa narava se izbudi iz ponočnega spanja. Ljudje in živali se začnó gibati in hváliti Boga za prelepi novi dan. Vse je napolneno z novimi moémi, z novim življenjem. Krasne cvetličice, ki so male poprej še svoje glavce imele povešene, kakor bi bile mrtve, dvigajo se zdaj k višku ter se stézajo k nebu, kakor bi hotele tudi one po svoje čestiti vsemiogočega stvarnika, dobrega Boga v nebesih. Po travi leží rôsa, zbirajoč se v svitile kápljice, ki se v rumenih solnčnih žarkih blesté, kakor najlepši in najdraži biseri. Na polji se vdigne skorjanček ter pevajòč plava daleč tja gori v sinje nebó, da s svojim glasnim in prijetnim žvrgoljenjem zapoje jutranjo pesen neskončno modremu Stvarniku, ki tudi njega, ubogo živalco, varuje in hráni. A kaj storiš ti, človek, ki si najimenitnejše bitje in najimenitnejša stvar božja na zemljí! Ali se spominjaš tudi ti dobrot božjih in daruješ svojemu Stvarniku prвino vseh svojih misli, ko se izbudiš iz sladkega spanja? In kako vi, otroci? Ali hválite Boga za toliko lepote in toliko dobrot, ki je uživate takój z vsacim novim dnevom? Vsako mlado jutro je prelepa slika nežne mladine. Kakor je zjutraj vse nekako bolj veselo in gibično, tako je tudi srcé nežne mladine veseljivejše in občutljivejše nego li srcé ubožne starosti.

Pazi torej ljubo dete,
Da se zgodaj izbudiš,
Da najlepše dôbe dneva,
Zářije ne zamudiš.
Čisto kakor solnčni žarki
V prsih bôdi ti srcé,
A iz srca naj zahvalne
Pesni Stvarniku puhté.

Kaznovana predrznost.

Da-si še sneg leží po naših domačih gorah in nam veter krivec še vedno mrzlo brije okoli ušes, vendar ne miruje prečudna moč narave, ki jo vzbuja vesela pomlad. Ta prečudna moč dela nevtrudeno, da nam prinese vsaki dan kaj novega ter nas tako razveseljuje s svojo prijetno menjavo. Solnčna stran naših gorá je užé slekla sneženo obliko in z gorkoto napojena livada nam užé delí prijetne šopke temno-zelene tratnice. Iz starega mahovja pa se dvigajo gola, sočnata in po ped visoka stebelca črnega teloha (*schwarze Niesswurz*), ki ima debelo, črno korenino, iz katere poženó pri tleh stoječi listi. Užé na prvi pogled se nam ta rastlina ne zdi nič kaj prijetna, ter nas nehoté opominja na hudobnega in sovražnega človeka. In nijsmo se varali! — Ta rastlina je hudo strupena in cvetè užé zgodaj v pomladici. Ako se njena črna korenina posuší in v prah stolče, ter se ta prah ponosljá, naredí strašno kihanje.

Gospod učitelj so otroki v šoli natanko podučili o tej rastlini, ter je svarili pred njo; a to je bilo še vse premalo, da bi ne bil sosedov Jožek pokusil nekoliko njenega strupenega prahú. Iz šole domov prišedši, takój gre v bližnji gozdíček, da si ondu izruje nekoliko telohovih korenin, katere doma na peči posuši in v prah zmélje. To se zna, da njegovi starisci nijsa niso nič vedeli o tem.

Druzega dne je bilo vreme prav ugodno za trébljenje in plemenitjenje dreves; zatorej gredó Jožkovi starisci v sadovnjak, da otrebijo ovočno drevje. Iz hiše gredóč naročajo Jožku, naj ostane v gorkej izbi in se igra s svojimi mlajšimi bratci in sestrami. To je bilo Jožku zeló všeč, ker je mislil pripravljeni prah nosljati. In res! komaj starisci otidejo iz hiše, užé ima Jožek strupeni prah v rokah, nosljá ga, in ga tudi svojim bratcem in sestram ponudi. Ali jojmini! užé v malo minutah se pokažejo nasledki predrznega noslanja strupenega prahú. Otroci se spogledajo in začnó kihati, da je bilo strah in gróza. To se zna, da so se iz začetka drug družemu smijali, ali kmalu se začnó jokati in v pomoč klicati. Starisci prihité v hišo, da vidijo zakaj se otroci jokajo. In kako se ustrašijo, vidèč kihajoče otroke, ki ne morejo povedati od kod jim je to kihanje. Prestrašena mati urno prinesó polno posodo mrzle vode, s katero otrokom glave umivajo. To je pomagalo. Zna se, da je zdaj moral Jožek svojo predrznost izpovedati. Oče ga ostro posvaré in rekó, da se naj otroci danes še posebno svojemu angelu váruhu zahvalijo, ker on je skrbel zato, da jim je še o pravem času prišla pomoč. Kako lehko bi jim bile vsled hudega kihanja čutne žilice popokale in Jožkova predrznost bi bila njihove prezgodnje smrti kriva.

Otroci, ne bodite predrzní, ker predrznost se sama kaznuje. — Vrjemite in storite to, kar vam modri in izkušeni ljudje sovetujejo. Kdor neče drugih poslušati, mora sam izkušati, a lastna izkušnja rada preséda. Kdor za dobre nauke ne mara in samega sebe za medrega imá, tak človek gre v pogubljenje ter sam sebe vará.

Razne stvari.

Drobline.

(Branje.) Beri rad dobre knjige in spise; v njih imaš, ako jih prav beres in umeješ, modrega učitelja in najboljšega prijatelja povsed in na vseh krajih svojega življenja.

(Ljubezen.) Ako ti je ljubó, da te drugi radi imajo in ti pomagajo, da te ljubijo in dobro o tebi govoré, ako ti je tedaj vse to všeč, storí tudi ti drugim takó.

Kmetska vremenska prorokovanja za mali traven.*)

Če mal'ga travna toplo dežuje, rodovitno leto oznanuje.

Če sušca sneg kazí, mal'ga travna sneg gnoji.

Svet'ga Jurja dež in svet'ga Petra suša, se raduje kmetovalca duša.

Svet' Jurij zakuri in odprè nam duri.

Če se ob Jurjevem krokar lehko v žitu skrije, mlatič jeseni mnogo cepcev razbije.

Če malega travna grmi, slane se kmet ne boji.

Če na veliki petek dežuje, dobro se nam leto napoveduje.

Več ko ima leto dnij, aprila se vreme izpremení.

Računska naloga.

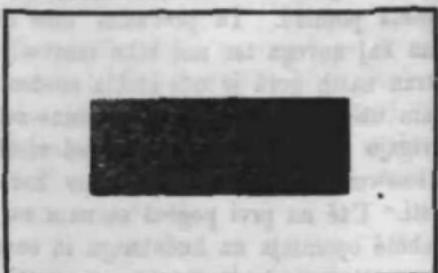
I. Jarnejček (sestri): Kátinka, posodi mi 6 krajarjev, rad bi si kupil molitveno knjižico, vrnem ti jih prej ko bom mogel.

Kátinka: Ej! jaz dobro vem, koliko imaš ti krajarjev. Ako bi jaz tebi dala 6 krajev, potlej bi ti imel 4krat več, nego jih imam jaz zdaj s temi 6 krajarji. A daj ti meni od svojih novcev 9 krajev, potlej bom jaz imela toliko novcev, kolikor jih imaš ti brez teh 9 krajarjev. Koliko krajarjev je imel Jarnejček in koliko jih je imela Kátinka?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Zabavna naloga.

Razdelite prazen prostor v naslednjej podobi na 12 trikotov!

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Uganke.

1) Kateri konji ne jedó ne ovsa ne sená?

2) Ima velike oči, a vendar ne vidi. Kdo je to?

3) Ali poznate petelina brez perja?

4) Katera ura nema koles?

5) Kdo naznanuje z istim glasom veselje in žalost?

6) Znotraj je belo in rumeno, a to, kar iz njega pride, je živo. Kaj je to?

7) Pet bratov je; jeden med njimi je najmanjši in najmočnejši; uganite, kdo je to?

8) Sedem je nas, in vendar nobeden;

Vzemi tri proč, pa ostane še eden?

(Odgonetke uganek v prihodnjem listu.)

Rešitev rebusa v 3. „Vrtčevem“ listu.“

A zíjá = Azija.

(Rešil ga nij nihče.)

LISTNICA. Gosp. J. V. v St. P.: Hvala za poslano, časoma se vse porabi. — El. St. v Ž.: Pesnicam bi treba še mnogo poprave, zatorej niso za natis. Proza je boljša! — T. B. v R.: Vašo prvo povest posrahimo v jeseni; a druga ne ugaja našemu listu. — M. K. na D.: Poslane pesnice v tej očitki, kakor so zdaj, niso še za natis; skušali budem opisiti, kar je boljšega zrna. — J. P. v M.: Naročnina se naprej plačuje. — V. J. v St. Jurji: Vaša kratkočasna povest pride v prihodnjem listu na vrsto. Prosimo večkrat kaj. — F. H. v K.: Vsi listi od letosnjega leta se še dobodo, zatorej se le naročite na „Vrtce“ in ga priporočujte tudi drugim v naročevanje.

*) V zadnjem „Vrtčevem“ listu se nam je na tem mestu vrinila velika pomota, katero prosimo, da si vsakdo sam popravi. Namesto: za svečan, naj se bere: za sušec.

Denašnjemu listu je priložena muzikalna priloga.

12. *Moj vrtec.*

Besede A. Praprotnik-ove.

Veeelo

Vglasbil dr. B. Ipavec.

I. 2. glas.

1. O lju-bi vr-tec, vr-tec moj! Ve - se-lje i-mam
2. Cvet - li-ce mi-le so sa-mé, Ki v sr-ce mo-je
3. Člo - veš-ka go-vo - ri-ca nij, Iz ro-žic, ki nam
4. Za - to-raj lju-bi vr-tec moj! Ve - se-lje i-mam

Glasovir.

1. vse s teboj; Raz-gri-njaš mi cvet-li-ce mi-le, Ki du-šo bo-do mi ved-
2. go-vo-ré; Iz njih be-se-da slad-ka vé-je, Ki du-šo ce-lo mi pre-
3. go-vo-rí; Ne heš-ki glas iz njih se ču-je, Ki čud-no gib-lje, nav-di-
4. vse s teboj; Raz-gri-njaš mi cvet-li-ce mi-le, Ki du-šo bo-do mi ved-

1. ri-le. O lju-bi vr-tec vr-tec moj!
2. gre-je. n n n n n n
3. hu-je. n n n n n n
4. ri - le! n n n n n n

13. Bčelar.

Beseda I. M.-ove.

Allegretto

Vglasibil dr. B. Ipavec.

I. 2. glas.

Glasovir.

1. Bu - če-li-ce ro - ji - te, Iz -
2. -ne-li so sne - go - vi, Po -
3. ne-bu soln-ce pla - va, Ve -
4. poj-di-te po po - lji Po -
5. -lo-ži-te no - ži-ce Za -

1. u - la iz - le - ti - te! Že ro - ži - ce cve - ti - jo In kro - ni - ce di -
2. tih - no - li ve - tro - vi, Že ro - ži - ce cve - ti - jo In kro - ni - ce di -
3. se - la je na - ra - va: Me tulj po po - lji le - ta Od cve - ta pa do -
4. cvé - ti - cah o - ko - li, Me - dū mi na - be - ri - te, Na dom ga na - no -
5. bō - ži - čne po - ti - ce, Na - pol - no - vaj - te ste - ne Za sveć - ni - ke cer -

1. ši - jo; Raz - pni - te pe - rot - ni - ce, Pre - lju - be si - ro - ti - ce! Pre -
2. ši - jo; Bu - če - li - ce ro - ji - te, Na pa - šo iz - le - ti - te! Na
3. cve - ta; Bu - če - li - ce ro - ji - te, Na cve - tje po - le - ti - te! Na
4. si - te, Da bo - te svo - je ce - le Za zi - mo pre - sker - be - le, Za
5. kve - ne, Bu - če - li - ce ro - ji - te Iz u - la iz - le - ti - te! Iz

1. lju - be si - ro - ti - ce!
 2. pa - šo iz - le - ti - tel
 3. cve - tje po - le - ti - te.
 4. zi - mo pre - sker - be - le.
 5. u - la iz - le - ti - tel

1: 2. itd. krac. konec.
 2. Skop-
 3. Po-
 4. Le-
 5. Na-

14. Studenček.

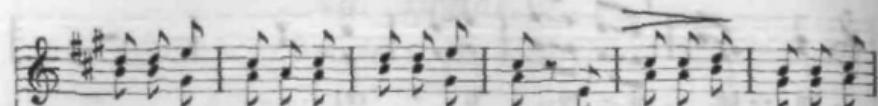
Besede Obal-ove.

Živo

Vglasbil dr. B. Ipavec.

I. 2. glas.

1. Stu-
 2. Zdaj
 3. Pri

1. den-ček pod ska-lo Sa - mo-tno ki - pi, Vo - di-co pre - za-lo Pred
2. mr-zla vo - di-ca Po sen-ci šu - mi, Iz kte-re se pti-ca Na-
3. te - bi po - či-jem, Se do-bro hla - dim; — Se vo-de na - pi-jem, Ter

1. se-boj va - li; U sén-co se skri-je, Ko soln-ce gor - kó Po
2. pi - ti že - li. Bliz te-be sto - ji - jo Vi - jol-ce le - pé, Pre-
3. že - jo vga - sim. Stu - den-ček pod ska-lo Sa - mo-tno ki - pi, vo-

1. lo-gu za - si - je Nad bi-stro vo - dó.
2. Žlah - no cve - ti - jo, Pri - jaz - no di - šé.
3. di - co prav za - lo Pred se - boj va - li.

